

**ELS POMELLS DE JOVENTUT
DE FOLCH I TORRES.
OBRA CATALANISTA I CATALANITZADORA.
ELS EXEMPLES DE MOLLERUSSA
I BELLPUIG**

Per Francesc Rebolledo i Bonjoch

VIDA I OBRA DE J.M FOLCH I TORRES

J. M. Folch i Torres (Barcelona 1880- Barcelona 1950) va ser un novel·lista, narrador i autor teatral que va dedicar la seva extensa obra bàsicament a infants i adolescents i que va tenir un gran ressò. Va començar escrivint a *La Renaixença* i després a *El poble català*, *Joventut* etc; va dirigir el setmanari *La Tralla* des d'on va llençar campanyes nacionalistes que el van obligar a exiliar-se a França. Va ser secretari de la Unió Catalanista i de l'Orfeó Català.¹ Però sobretot és recordat per haver dirigit el setmanari *En Patufet*, de gran repercussió per aquells temps i on va publicar les "Pàgines Viscudes". La seva obra ha estat objecte d'alguna crítica com per exemple que era d'un estil massa sensible, però indiscutiblement va fer una tasca enorme per a la llengua catalana augmentant els lectors i adoptant les normes de Fabra. Va fundar el moviment, Pomells de Joventut (1920-1923). Després de la guerra Civil i durant la dictadura de Franco va haver d'abandonar el conreu de la literatura en català i en castellà –per força– més tard.²

La viva impressió que produïa en la societat catalana d'aleshores queda copsada d'aquesta manera: “ *Una immensa multitud de famílies de totes les contrades esperen àvides el dissabte per llegir el Patufet amb els seus additaments. No estranyaríem aquest èxit si En Folch i Torres fos un esclau del gust del poble, però no, ell te sempre*

1) L'enciclopèdia.cat (www.enciclopedia.cat) projecte digital del Grup Enciclopèdia Catalana

2) L'enciclopèdia.cat (www.enciclopedia.cat) projecte digital del Grup Enciclopèdia Catalana

present la seua vocació i adhuc en les pàgines festives es altament educatiu. (...) éll com bon català, es home pràctic, i vol recollir el fruit que ha sembrat. Sembrada que tenia i assaonada tota l'hermosa Catalunya, vol cultivar-la a plé sol i batrer les espigues per a oferir-les a Deu i Catalunya."³

II. ELS POMELLS DE JOVENTUT.

Ja he citat l'obra catalanista i catalanitzadora de Folch i Torres i la creació dels Pomells de Joventut. Es tractava d'un moviment de nois i noies fundat el 1920; recollint la força sociològica dels lectors d'*En Patufet*, van formar grups arreu de Catalunya amb una finalitat moral i patriòtica, Tenien com a característiques que eren agrupacions juvenils nacionalistes catalanes i catòliques. però sense cap lligam amb partits polítics i van ser dissolts el 1923 per la dictadura de Primo de Rivera.⁴

La creació dels Pomells de Joventut va ser arran del número 9 d'octubre de 1920 de la revista *Patufet* en què Folch i Torres va cridar la joventut de Catalunya perquè es disciplinés "davant de Déu i de la Pàtria" i tot el jovent lectora del *Patufet* i seguidora de Folch i Torres hi van respondre.⁵

Els Pomells de Joventut van créixer ràpidament, com les seves concentracions i les famoses caputxes blanques de les noies. Pel que sembla, aquestes agrupacions van molestar els polítics –tant catalans com espanyols- encara que les úniques obligacions que els imposaven per formar part dels Pomells de Joventut eren fer cada setmana una obra bona i una obra patriòtica catalana amb la finalitat que el jovent d'aleshores esdevingués persones responsables del demà.⁶

Però quan el general Primo de Rivera va fer un cop d'estat, va dissoldre el congrés, va prohibir tots els partits polítics i sindicats, prohibí l'ús de la bandera catalana i el català, va dissoldre la Mancomunitat i també va prohibir els Pomells de Joventut, donat el seu caire catalanista.⁷

III. ELS POMELLS DE JOVENTUT A MOLLERUSSA

Els Pomells de Joventut a Mollerussa van ser obra, segons sembla ser –perquè així consta-, de Mn. Marcel·lí Boixader⁸ persona molt vinculada al món cultural i folklòric, empresari del ram de vins, licors etc. Els Pomells i llur nom, dels quals

3) *Urgell-Segarra*, 4 de juny de 1922, núm. 94, pàg. 4. (*Urgell-Segarra* era un periòdic quinzenal fet a Mollerussa des de 1918 fins a 1923. Era impresa a la impremta Saladrígues de Bellpuig, i més tard es va imprimir a la impremta Sauret de Mollerussa i als darrers números la impremta Forn de Mollerussa.

4) L'Enciclopèdia.cat (www.enciclopedia.cat) (www.enciclopedia.cat) projecte digital del Grup Enciclopèdia Catalana

5) Josep MIRACLE. *Folch i Torres*, col·lecció Gent Nostra. Edicions de Nou Art., Barcelona 1985, pàg. 39-40

6) Josep MIRACLE. *Folch i Torres*, pàg. 40-41

7) Josep MIRACLE. *Folch i Torres*, pàg. 42

8) *Urgell-Segarra*, 4 de juny de 1922, núm. 1922

Membres del pomell "Joventut Patriòtica" de Mollerussa amb la seva bandera després de ser beneïda. Revista Urgell-Segarra núm. del 4 de juny del 1922 (Fotografia Francesc Rebolledo).

se'n té constància a Mollerussa, eren, segons la Fundació Folch i Torres, 5 per bé que hi ha constància que eren set.⁹

- Urgell
- Joventut Patriòtica
- Estelada i Flors de Maria, Bon Cop de Falç
- Rebrots de la Pàtria
- Moncerdà¹⁰

9) *Urgell-Segarra*, 22 de juliol de 1922, núm. 97

10) Segons informació aportada per la Fundació Folch i Torres. Arxiu Francesc Rebolledo.

En Josep M.ª Folch i Torres

Gosariem dir que En Folch i Torres es l'home mes popular de Catalunya, i també que la seua popularitat es la mes noble que pot haber-hi.

Ell es un home que endevinà la seua vocació i s'hi l lensà amb totes les seues energies. Quan comensava la seua tasca des de'l Patufet encara la nostra litera-

Article dedicat a la tasca de J. M. Folch i Torres a la revista Urgell-Segarra. 4 de juny de 1922 (Fotografia Francesc Rebolledo).

Flors de Maria era una agrupació femenina i hi ha constància d'alguns noms: Antònia Manonelles, Carme Solsona, Filomena Bertran, Antònia Claramunt, Carme Corda?, **Dolors Bonjoch**, Carme Queralt, Carme Vilalta, Dolors Siugla?, Teresa Siugla, Dolors Tàssies, Neus Albiñana, Ramona Fontanet, Maria Domingo, Assumpció Rafecas, Mercè Caba, Andreua Melgosa, Brigide Vilagoriu?, Victòria Solà, Trinitat Duacastella, **Teresa Bonjoch**, **Esperança Bonjoch**, Mercè Duacastella.¹¹

Estelada també era una agrupació femenina i tenim els següents noms: Alba Minguell, Empar Andreu, Antònia Roca, Maria Cases, Guadalupe Cormadó, Francesca Fro?, **Francesca Bonjoch**, Carme Tarrós, Generosa Alàs, Maria Cornadó concepció Domingo, Maria Domingo, Teresa Font, Elena Benavent, Tresa Rubinat, Francesca Figuerola, Carme Mamonelles, Josep Sangrà, Teresa Culleré, Montserrat M. De Culleré, Lluïsa Badia, Francesca A. Vda. ?, Brau?, Francesca Vilalta, Gertrudis Puigdevelles?¹²

Joventut Patriòtica: Emili Gállego, Josep Binefa, Josep Roca, Celestí Morlans, Gabriel Queralt, Felip Vilalta, Josep Fontanet, Joan Mestres, Josep Gállego, (?), (?), S. Pujol, Anton ?, Enric Navarro, (?), **Eusebi Bonjoch**, Emili Gállego Graus?, Ramon Fenes, T? Badia, Manuel Solà, Pau Domingo, S. Culleré, Joan Pintó, Mir i Garriga, Amadeu Mir.¹³

ACTUACIONS DELS POMELLS DE JOVENTUT DE MOLLERUSSA

a) *Concurs literari*

El Pomell "Joventut Patriòtica", amb motiu de celebrar-se el dia 17 de desembre de 1922 el primer aniversari de la seva fundació, van convocar un concurs literari.¹⁴ En aquest concurs s'hi van presentar una sèrie de temes i premis i que eren oferts per persones de Mollerussa; eren quinze temes i premis, els quals eren: "amor a Déu i a la Pàtria són el principal fonament de la formació del Poble", "*Medalla d'or de Sant Jordi, oferta per En Joan Bergós, a la millor poesia contra el butxí Felip V*"¹⁵

Les condicions eren que només hi podien participar els joves inscrits en algun Pomell de Joventut d'àmbit geogràfic de tot Catalunya. Les composicions han de ser originals, inèdites i escrites en català i el nom del Pomell on estan inscrits. El jurat estava format per Emili Gállego, Enric Mestres, Mn. Joan Pintó i Mn. Marcel·lí Boixader, Jaume Culleré, Antoni Bergós, Josep Comes i Francesc Mir.¹⁶

11) Segons informació aportada per la Fundació Folch i Torres. Arxiu Francesc Rebolledo.

12) Segons informació aportada per Fundació Folch i Torres. Arxiu Francesc Rebolledo.

13) Segons informació aportada per la Fundació Folch i Torres. Arxiu Francesc Rebolledo.

14) *Urgell-Segarra*, 22/ 10/1922 núm. 103

15) *Urgell-Segarra* 22/10/1922 núm. 103 pàg. 4

16) *Urgell-Segarra* 22/10/1922 núm. 103 pàg. 4

b) Reproducció d'una Mare de Déu de Montserrat

El mes de juliol de 1923 el Pomell de Joventut “Estelada” –format exclusivament per noies– van fer reconstruir una reproducció de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat perquè fes oferta a l'església parroquial de Mollerussa. La imatge va estar exposada a la casa del director dels Pomells de Mollerussa Mn. Marcel·lí Boixader i va ser idea de la seva consellera Montserrat Maspons Culleré.¹⁷

La Diada de Sant Jordi de 1923 va ser organitzada pels Pomells de Joventut. Al matí es va celebrar missa de comunió general i el P. Lluís Ribera va glossar entusiàsticament l'ideari dels Pomells. A la tarda es van ballar sardanes a la plaça Àngel Guimerà i balls populars catalans per l'esbart dansaire. A les 10 de la nit es va celebrar una vetllada patriòtica al local de l'Acadèmia Montserratina. Van recitar-hi poesies les noies pomellistes Carme Tarròs, Maria Cases, Francesca Bosch i el jove Alfons Solà. Van pronunciar parlaments escaients a la festa els senyors Tomàs Badia, Manuel Solà, Enric Mestres, Jesús Comes, Emili Gállego i Mn. Marcel·lí Boixader. A continuació l'Orfeó Mollerussencs va cantar diferents sardanes i cants patriòtics finint amb l'himne de Catalunya “Els Segadors”.¹⁸

c) Col·laboració en la Diada de la Llengua Catalana

El dia 12 de febrer de 1922, els Pomells de Joventut, amb representació de Romà Sol com representant de la Mancomunitat de Catalunya, les entitats Nostra Parla i Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana de Barcelona i personatges com Joaquim Civera, Eusebi Isern, Raimon Negre, Josep Riera i els diputats de la Mancomunitat Serafi Casanovas i Josep Sol.¹⁹

Es va celebrar una missa de comunió general, les noies integrants dels Pomells de Joventut hi van assistir nombrosament i van dur –per primer cop– la típica caputxeta blanca –típica del moviment pomellista femení–.²⁰

d) Participació en la premsa

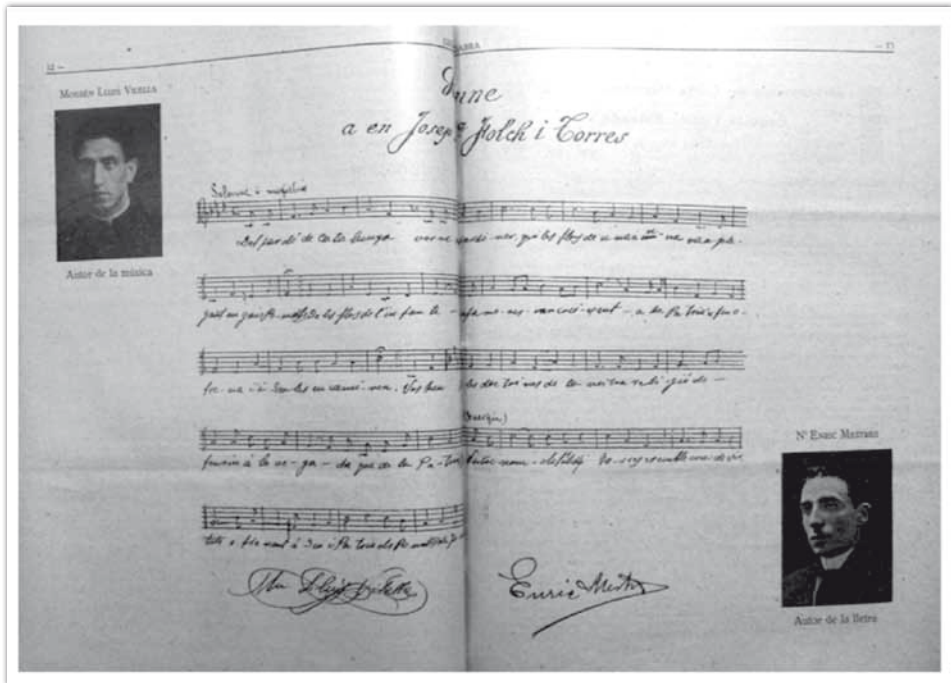
Tenim un article a la publicació comarcal escrita a Mollerussa *Urgell-Segarra*, el mes de març de 1922, escrit per Empar Andreu secretària del Pomell Estelada amb el títol “La caputxa blanca”, publicat en primera plana; fent-ne un extracte, diu així: “*A Catalunya, de poc, ha nascut un arbre. Arbre prometedor, segons tot-hom pensa, d'abundosa cullita de fruits sabrossos. 400 Pomells de flores primerenques, lluixen ja ses branques esteses, com un mantell protector, sobre tota la nostra terra. Flor d'aquets Pomells, pura i blanca com la neu que cobreix les nostres montanyes, senzilla com les nostres montanyes, senzilla com les nostres costums, és la caputxeta blanca. (...) La caputxa es una cofadura,*

17) *Urgell-Segarra*, 1 de juliol de 1923, núm. 121

18) *Urgell-Segarra*, 11 de maig de 1923, núm. 118

19) *Urgell-Segarra*, 19 de febrer de 1922, núm. 88

Urgell-Segarra, 19 de febrer de 1922, núm. 88

Himne compost com a dedicatòria de Folch i Torres per la seva visita a Mollerussa 15 de maig de 1922. Revista Urgell-Segarra el 4 de juny de 1922 (Fotografia Francesc Rebolledo).

una manera de cubrir el cap per anar al temple, ben cristiana. (...) I no sols per pietat sinó també per patriotisme volem que's porti la caputxeta; perquè la caputxeta no es una cosa nova sinó antiga a Catalunya i molt adequada al seu geni i caràcter, i nosaltres necessitem interessar a tots els catalans en les coses antigues de la nostra terra..."²¹

"Algú ha dit que tota Catalunya s'abrandaria de un deslliurador patriotisme el dia que l'immensa majoria dels catalans coneguessin la seua història pàtria. I nosaltres diem més encara, que'l mon, les nacions estrangeres no s'adonaran del fet, ni del dret de la nostra nacionalitat fins quant ens vegin amb el nostre ropatge i maneres de fer típiques de la terra nostra, això els cridarà l'atenció per a pensar en lo substancial del nostre plet i'ls mourà a fer-nos justícia."²²

e) Homenatge a Jaume el Dissortat a Balaguer

El dia 29 d'octubre de 1922 es va celebrar a Balaguer un homenatge a Jaume d'Urgell dit el dissortat. Entre les entitats, institucions, partits polítics de tota Catalunya de Mollerussa hi havia: 7 Pomells de Joventut, Acadèmia Montserratina,

21) Urgell-Segarra 19 de març de 1922, núm. 90

22) Urgell-Segarra 19 de març de 1922, núm. 90

Delegació de la Protectora de l'Ensenyança Catalana, *Urgell-Segarra* (periòdic), *Nostra Parla* (periòdic).²³

Tots els Pomells reunits a Balaguer a dos quarts de deu del matí a l'església del Sant Crist van oir missa i els Pomells de Mollerussa hi eren amb la seva bandera. Durant tot el dia, a la plaça en què hi havia la casa de la ciutat totes les organitzacions de Balaguer i de fora hi van fer ofrenes de flors, rams entre els Pomells de Joventut de Mollerussa que hi van donar un ram de flors.²⁴

f) Acte a Bellcaire

El 25 de febrer de 1923 elements pomellistes de Mollerussa van fer una visita de germanor a Bellcaire. Després de la missa major es van fer uns parlaments per part de: Jaume Arqué, Tomàs Badia, Pau Guimet, Manuel Solà, Jesús Comes i Mn. Marcel·lí Boixader. Les noies de Bellcaire M. Mestre, M. Arqué, Arlaban, Felissa Castell totes membres del Pomell de Joventut "Dr. Martí i Julià" van recitar poesies típiques catalanes amb el discurs de Roseta Parera, presidenta de l'esmentat pomell.²⁵

VISITA DE J.M FOLCH I TORRES A MOLLERUSSA

L'escriptor J.Mª Folch i Torres va arribar a Mollerussa el 15 de maig de 1922 a les 12 de la nit, via tren; a l'estació l'esperaven una multitud de gent, sent rebut per l'alcalde Jaume Culleré. A la plaça de l'església hi havia un arc de fullatge il·luminat que deia "*Mollerussa a En Josep Mª Folch i Torres.*" Van arribar a la casa de l'alcalde on s'hostejà l'escriptor i des d'on va dirigir unes paraules als molle-russencs que el van rebre.²⁶

El dia 16 de maig a les 8 de matí els nois i noies pomellistes van assistir a missa de comunió, a la que va assistir el mateix Folch i Torres; la missa era a cura de mossèn J.Mª Homs. A la sortida de missa major van entrar a l'església el banderer Emili Gàllego, duent l'enssenya dels *Pomells de Joventut de Mollerussa*, seguit pels padrins de la bandera, que eren Tomàs Badia i Empar Andreu, a més d'un nodrit nombre de pomellistes. La cerimònia de benedicció de la bandera es va celebrar a l'interior de la parròquia, sent beneïda pel rector mossèn Joan Pintó i més tard es va cantar el Virolai. Folch i Torres va fer un discurs dedicat als pomellistes i aquests van cantar l'himne al seu fundador. Al matí la festa va acabar amb l'agrupació "Els petits ballaires de Sant Just" que van actuar amb una col·lecció de balls típics a l'aire lliure.²⁷

23) *Urgell-Segarra*, 5 de novembre de 1922, núm. 104

24) *Urgell-Segarra*, 5 de novembre de 1922, núm. 104

25) *Urgell-Segarra*, 11 de març de 1923, núm. 113

26) *Urgell-Segarra* 4 de juny de 1922 núm. 94

27) *Urgell-Segarra* 4 de juny de 1922 núm. 94

A dos quarts de cinc de la tarda, a la gran sala de subhastes de la casa canal, es va celebrar el festival-aplec, on actuà l'orfeó mollerussenc dirigit per mossèn Lluís Vilella, També actuaren els "Ballaires de Sant Just" i s'hi van afegir els pomellistes de Tàrrrega i Talladell, a més de representacions de Lleida, Cervera, Bellpuig, Palau d'Anglesola i Miralcamp. Finalitzà l'acte amb el parlament del tan homenatjat J. Mª Folch i Torres, que va explicar la finalitat dels pomells arreu de Catalunya.²⁸

Tot seguit es va acompanyar la bandera dels pomellistes de Mollerussa i en Folch i Torres fins a l'Acadèmia montserratina. S'hi van llegir composicions i, per acabar, el discurs de l'homenatjat Folch i Torres, que va donar les gràcies i s'acomiadà dels mollerussencs tot recomanant als pomellistes de complir els seu deure envers Déu i Catalunya.²⁹

En commemoració de la visita de l'escriptor Folch i Torres es va compondre un himne (lletra i música) que és:³⁰

10 ————— URGELL-SEGARRA

Lletra del Himne a
En Josep M.ª Folch i Torres

Del jardí de Catalunya
vos ne sou el jardiner
qui les flors de una a una
va aplegant en gais Pomells.

De les flors de l'infantesa
que ufanoses van creixent,
a la Pàtria en feu ofrena
i a Deu les encamineu.

Vos heu fet que les doctrines
de la nostra religió,
defensin, a la vegada
que de la Pàtria 'l Penó.

Vostre nom ¡Oh! Folch i Torres
es enblema de virtuts
ofrenant a Deu i Pàtria
els Pomells de Joventut.

Enric Mestres Llorens

Talmé

*Els i
tat men
procede
que'ns i
aprecial*

Més

A l'edi
de Jacinto
per a vend
ciment d'E
Josep Colo

Al maj
carrer de F
Anglés i e
s'hi llegetx

Ademí
uns elegat
nostra llen

Para

Lletra de l'himne dedicat a J. M. Folch i Torres obra d'Enric Mestres Llorens i publicat al periòdic Urgell-Segarra el 4 de juny de 1922 (Fotografia Francesc Rebolledo).

28) *Urgell-Segarra* 4 de juny de 1922 núm. 94

29) *Urgell-Segarra* 4 de juny de 1922 núm. 94

30) *Urgell-Segarra* 4 de juny de 1922 núm. 94

En Josep M.^o Folch i Torres a Mollerusa

Abans de l'arribada

Anunciada qu'era aquesta pel tren lleuger de Barcelona, de les nou i mitja del dia 15 de Maig, no pogué assabentar-se fins a darrera hora a la gran gentada que volia assistir-hi, que'l tren portador de tan honorable hoste no fora el lleuger sinó el correu de mitja nit i aixís resultà que a la hora del primer tren es trobava l'estació plena d'admiradors del gran patriota, que's sentiren un xic contrariats de aquella inevitable variació.

Esperant l'ilustre Viatger

Amb tot i esser l'hora intempestiva, pel anèd de l'estació del Nord, era materialment impossible donar un pas, doncs era gran el nombre de representacions i adictes que acudiren a rebre al patriota que's dignava honorar-nos amb la seua visita.

A les dotze de la nit entrava a l'estació el convoi que conduïa el fundador dels «Pomells de Joventut».

En mig d'una nutrida salva d'aplaudiments, baixà del vagó el viatger il·lustre, saludant-lo nostre batlle Sr. Culleré, que li donà la ben-vinguda en nom del poble, i les altres representacions allí reunides.

Amb bastant treball, per la molta aglomeració, es va puguer sortir a les afores de l'estació on els visques i aplaudiments es succeïren.

Posada en marxa la comitiva, es dirigí a la casa de nostre batlle en Jaume Culleré, on debia hostatjar-se En Folch i Torres.

Al esser a la plaça de l'església admirarem un artístic arc de fualtatge, amb l'inscripció, «*Mollerusa a En Josep M.^o Folch i Torres*» que quedà il·luminada. Arribant al domicili, on En Folch dirigí breus paraules d'agraïment als acompanyants que foren ovacionades.

Missa de Comunió

A les 8 del matí del dia 16, les noies amb la caputxeta blanca i els joves pomellistes amb la barretina a l'espatlla comensaven d'oïr la Missa de Comunió a la que assistí en Folch i Torres. — Mossèn J. M.^o Homs feu una pietosa i adequada plàtica de Comunió i els pomellistes cantaven, mentre's s'acostaven a la sagrada taula, «l'Adoro te devote» gregoriana i altres cants litúrgics.

Benedicció de la bandera dels Pomells

Com estava anunciat a la sortida de missa major entraren a l'església el banderer N.^o Emili

Gállego, lluint l'hermosa ensenya dels «Pomells de Joventut de Mollerusa» seguit dels padrins de la bandera que hu foren En Tomàs Badia i N.^o Ampar Andreu, d'un gran nombre de pomellistes i d'una distingida representació que acompanyava a n.^o En Folch i Torres.

La cerimònia de la benedicció es celebrà a l'interior de la Parroquia. La beneí amb tota solemnitat el Sr. Rector Mossèn Joan Pintó, dirigint després la seua paraula vibrant als pomellistes. Efectuada aquesta es cantà el Virolay i surtiren fins a la porta de l'església des de la qual el gran pare dels Pomells dirigí una hermosa peroració a tots, que fou molt ovacionada.

Després els pomellistes cantàren molt bé l'himne al seu fundador que publiquem en altre lloc i fou ben aplaudit.

Seguidament formada una hermosa comitiva, amb els pomellistes tots, i la munició de gent que hi havia, els padrins portaren la bandera a l'Acadèmia Montserratina en quin balcó es presentà al públic essent ovacionada i perllongant-se els aplaudiments.

Restablert el silenci amb un patriòtic discurs, En Badia feu entrega de la bandera al banderer Gállego que l'abràssà excitant als Pomellistes a honorar-la i defensar-la fins a la mort si fos necessari. Acabaren amb visques a Catalunya, a En Folch i als «Pomells de Joventut», que foren contestats amb gran entusiasme.

Abans de dinar i donant un bonic realç a la festa els «Petits ballaires de Sant Just» ens delectaren amb una bona colecció dels seus balls típics al aire lliure.

La festa dels Pomells a la tarde

A les quatre i mitja de la tarde i a la gran sala de subastes de la casa Canal, es celebrà'l Festibal-Aplec que's veigé concorregudíssim, cantant-hi baix la direcció del seu infatigable director Mossèn Lluís Vilella, l'«Orleó Mollerusenc» que hu feu amb extraordinària afinació i ajust; i ballant escullides danses del seu extens repertori els «Ballaires de Sant Just». S'adheriren a la festa els pomellistes de Tàrraga i Talladell hi assistiren amb nodrides representacions els de Lleyda, Cervera, Bellpuig, Palau de Anglesola i Miralcamp. Finalitzà l'acte, l'esperat parlament d'En Josep M.^o Folch i Torres, qui explanà amb senzillesa i facilitat el fi dels pomells, essent ovacionadíssim diferents vegades.

Al acabar-se l'acte s'improvissà una gran manifestació que amb visques i cants patriòtics s'acompanyà la bandera i a n.^o En Folch i Torres i demés

Article explicant els detalls de la visita de l'escriptor J.M. Folch i Torres a Mollerusa el 15 de maig del 1922. Revista Urgell-Segarra del 4 de juny del 1922 (Fotografia Francesc Rebolledo).

ELS POMELLS DE JOVENTUT A BELLPUIG

El 22 de juliol de 1923 els pomells “Mariola” i “Patriòtics” de Lleida, van fer una excursió a Bellpuig. A les set del matí van ser rebuts pels pomells de Bellpuig “Tres turons” i “Verge dels Dolors”. A les vuit van assistir a missa, a la sortida es van fer fotografies de la portada del temple i de l’escalinata, tota plena de caputxes blanques i barretines.³¹

A les deu van visitar els monuments artístics de Bellpuig, primer el panteó –no diu que es tractava del panteó de Ramon Folch de Cardona- i diu literalment: *“era d’admirar l’atenció amb què tots els pomellistes, extàtics davant aquella massa de marbre vivificat, escoltaven la descripció del Dr. Saladrigues.”* Més tard van anar al convent de Sant Bartomeu i diu: “sembrat de detalls escultòrics.”³²

A la sortida del convent i protegits per l’ombra dels arbres del canal van fer un dinar, cassola, i diu: “dinaren tot fent gatzara, i el típic porró català corria de mà en mà, estenent al vent sa esbojarrada cabellera feta de cintes.”³³ Quan es va acabar el dinar, Mn. Capdevila, conseller dels pomells de joventut de Bellpuig va improvisar un concert i en Bergós, conseller dels pomells de Lleida, un míting.³⁴

A les sis de la tarda va començar al local del pomell de joventut de Bellpuig “Tres turons” una “vetllada patriòtica”. Van parlar els presidents dels pomells de Bellpuig i Lleida a més d’alguns pomellistes. Es va fer l’ofrena d’una llaçada i acte seguit els visitants de Lleida van marxar en tren cap a casa.³⁵

31) Segons informació aportada per la Fundació Folch i Torres. Arxiu Francesc Rebolledo

32) Segons informació aportada per la Fundació Folch i Torres. Arxiu Francesc Rebolledo

33) Segons informació aportada per la Fundació Folch i Torres. Arxiu Francesc Rebolledo

34) Segons informació aportada per la Fundació Folch i Torres. Arxiu Francesc Rebolledo

35) Segons informació aportada per la Fundació Folch i Torres. Arxiu Francesc Rebolledo

FUNDACIÓ FOLCH I TORRES
Castell de Plegamans
08184 PALAU-SOLITÀ I PLEGAMANS

Palau-solità i Plegamans, 21 d'octubre 2011

Sr. Francesc Rebolledo i Bonjoch
MOLLERUSSA

Amic Sr. Rebolledo:

Només quatre ratlles per agrair-li ben de debò les fotocòpies, tan interessants, de la premsa de Mollerussa, relatives als Pomells de Joventut i al meu pare. Gràcies a amics i persones com vostè el nostre modest arxiu es va enriquant a poc a poc.

No cal dir que li signaré amb molt de gust el llibre sobre Trotsky que vaig traduir, el dia que tingui el goig de rebre la seva visita a la Fundació.

Fins llavors, cordialment

Ramon Folch i Camarasa
Director

FUNDACIÓ FOLCH I TORRES - Castell de Plegamans - 08184 PALAU-SOLITÀ I PLEGAMANS
Tel: 938.644.359 (938.648.073) - <http://www.fundaciofolchitorres.org> E-mail: arxiu@fundaciofolchitorres.org
NIF: G.600.74.192 - Número d'inscripció: 7455/92

Carta del sr. Ramon Folch i Camarasa agraint-me la col·laboració que li vaig proporcionar referent als pomells de joventut (Fotografia Francesc Rebolledo. Arxiu Francesc Rebolledo).